

אין, דוקא לתוכו הוי ניצוד, אבל לבית לא הוי כניצוד?

ומתריצין: אמר רבה בר רב הונא: הכא במתניתין בצפור דרור עסקינן דלא הוי כניצוד, בבית לפי שאינה מקבלת מרות, אבל צפור רגילה הרי היא כניצודה, בבית, וה"ה בכיבר מקורה וא"כ יש לקיים את התירוץ דלעיל דהמשנה בביצה מדברת בכיבר מקורה והברייתא בכיבר שאינו מקורה [עפ"י הרש"ש].

דתנא דבי רבי ישמעאל: למה נקרא שמה צפור דרור? מפני שדרה בבית כבשדה שפורחת מזוית לזוית.

השתא דאתית להכי שיישבנו הסתירה מעופות אעופות אליבא דרבנן היה אחיה נמי לא קשיא ואין צריך לתרץ כדלעיל דהא רבי יהודה והא רבנן אלא תרוויהו כרבנן והא הברייתא שאוסרת לצוד היה מביירין בכיבר גדול, והא מתניתין בשבת שאסור לצוד היה לתוך כיבר ומשנה דביצה שמתרת לצוד ביו"ט מתוך הביבר בכיבר קטן דהוי כניצוד ועומד שם [וכמבואר במתניתין בדברי רשב"ג שיש חילוק בין כיבר לכיבר, ורבנן מודו ליה כדלקמן בגמ'].

והוינן בה: היכי דמי כיבר גדול, היכי דמי כיבר קטן?

אמר רב אשי: כל היכא דרהיט בתריה ומטי

אבל צדין היה ועוף מן הביירין שכבר הם ניצודים ועומדים ונותנין לפנייהם מזונות שהרי אינם מוקצה.

ורמינהו: תניא: ביירין של חיות ושל עופות ושל דגים אין צדין מהם ביו"ט, ואין נותנין לפנייהם מזונות.

קשיא היה אחיה, קשיא עופות אעופות דבמשנה כתוב שצדין מהם ביו"ט ובברייתא כתוב שאין צדין?

בשלמא היה אחיה לא קשיא, דהא הברייתא שאוסרת לצוד רבי יהודה היא דאמר במתניתין שהצד צבי לכיבר אינו חייב, הרי שביבר אינו נחשב כניצוד לגבי היה ולכן אסור לצוד ממנו ביו"ט. הא המשנה שמתירה לצוד ביו"ט רבנן היא דאמרי במתניתין שהצבי נחשב כניצוד בכיבר ולכן מותר לצוד מתוכו ביו"ט.

אלא עופות אעופות קשיא שהרי בין לרבי יהודה בין לרבנן לא הוי ניצוד אלא במגדל?

וכי תימא: עופות אעופות נמי לא קשיא, דהא המשנה בביצה במותר לצוד ביו"ט בכיבר מקורה דהוי כניצוד ועומד הא דברייתא שאסור לצוד ביו"ט בכיבר שאינו מקורה דלא הוי כניצוד.

אי אפשר לומר כן והא בית דמקורה הוא, ובין לרבי יהודה ובין לרבנן, צפור למגדל

ואם אינו ניצוד ועומד הרי הוא כאותן שבשדה, שאסור לזונם בשבת ויום טוב. והרמב"ן מפרש שמה אינו ניצוד ועומד אסור לזונם שמה יבא לצוד אותו.

תנן לקמן קנה ב שמותר ליתן מים לאווזים ותרגולים בשבת, אעפ"י שכל בעלי חיים מוקצים הם בשבת. ולכן הם מפרשים שכל דבר שניצוד ועומד הוי כמזונותיו עליך, ומותר לתת לפנייהם מזונות.